Hukuk Bölümü 2007/421 E., 2007/334 K.

"İçtihat Metni"

Çankaya Belediye Encümeni'nin 16.6.2005 gün ve 2135.15 sayılı kararı ile, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 32. maddesi gereğince zabıt konusu hususların yıkımına ve aynı Kanunun para cezaları hakkındaki 42. maddesi uyarınca davacılar adına idari para cezasına karar verilmiştir.

Davacılar vekili, bu işlemin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 8. İDARE MAHKEMESİ; 12.10.2005 gün ve E:2005/1477, K:2005/1412 sayı ile, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 5. maddesinin 1. fıkrasından söz ederek, dava dilekçesinin incelenmesinden, davacıların, iki ayrı işleme karşı bir dilekçe ile dava açtığı, iptali istenen işlemlerin para cezasına yönelik kısmının adli yargının görev alanına girdiği ve bu nedenle işlemler arasında maddi ve hukuki bağlılık olmadığının anlaşıldığı gerekçesiyle 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendi gereğince bu kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 30 gün içinde aynı Kanunun 5. maddesine uygun şekilde yeniden düzenlenerek ayrı ayrı dava açılmak üzere dilekçenin reddine karar vermiştir.

Davacılar vekili, bu kez, söz konusu işlemin para cezasına ilişkin kısmının iptali istemi ile adli yargı yerinde itirazda bulunmuştur.

ANKARA 9. SULH CEZA MAHKEMESİ; 18.1.2007 gün ve Müt.: 2006/101 sayı ile, itiraz edenler vekilinin 23.1.2006 havale tarihli dilekçesi ile, Çankaya Belediye Encümeni tarafından tahakkuk ettirilen idari para cezasının kaldırılmasını talep ettiği, Çankaya Belediye Encümeni'nin 16.6.2005 tarih, C/2005.2135.15 sayılı kararı ile, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 32. maddesine muhalefetten aynı Kanun'un 42. maddesi uyarınca idari para cezası verildiğinin anlaşıldığı, bahsi geçen 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 32. maddesinde ruhsatsız yapı yapılması veya ruhsata aykırı inşaat halinde yapılacak işlemlerin belirtildiği, buna aykırılık halinde 42. maddede idari para cezası verileceğinin belirtildiği, yukarıda bahsi geçen 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 42. maddesinin 5. fıkrasının Anayasaya aykırılıktan dolayı Anayasa Mahkemesi'nin 1.8.2001 tarihinde yürürlüğe giren 1996/72 Esas, 1997/51 Karar sayılı ilamı ile iptaline karar verilmiş olup, 42. maddeye göre verilen idari para cezalarına karşı yapılacak olan itirazın Sulh Ceza Mahkemelerine yapılacağı hükmünün iptal edildiği, itiraza konu olan ve Çankaya Belediye Encümeni tarafından verilen idari para cezasının idarenin kamu gücünü kullanarak yaptığı bir idari işlem olduğu, bu yüzden idari para cezası niteliğini taşıyan imar para cezalarının idari yargının denetimi dışında tutulmasının idarenin yargısal denetiminin etkili ve doğal anlamda gerçekleşmemesi sonucunu doğuracağı, 19.12.2006 tarihinde yürürlüğe giren 5560 sayılı Yasa'nın 34. maddesi ile 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 27. maddesine eklenen 8. fıkrasında idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının bu işlemin iptali talebi ile birlikte idari yargı merciinde görüleceği kuralının getirildiği, itiraza konu teşkil eden idari yaptırım kararında aynı işlem kapsamında itiraz eden hakkında idari para cezası ile birlikte idari yargının görev alanına giren yıkım kararının da verildiği ve bu nedenle 5326 sayılı Yasa'nın 27/8. maddesi uyarınca idari para cezasına yapılan itirazın da yıkım kararı ile birlikte idare mahkemesinde görülmesi gerektiğinden Mahkemelerince görevsizlik kararı verilmesi gerektiği kanaat ve sonucuna varıldığı, ancak, aynı ihtilaf hakkında Ankara 8. İdare Mahkemesi'nin 2005/1477 Esas, 2005/1412 Karar sayılı görevsizlik kararı da bulunduğundan iki yargı mercii arasında oluşan olumsuz görev uyuşmazlığının halli ciheti ile dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesinin icap ettiği gerekçesiyle itiraza bakma görevinin Ankara İdare Mahkemesine ait olduğundan görevsizlik kararı vererek, aynı konuda Ankara 8. İdare Mahkemesi'nin 2005/1477-1412 Esas ve Karar sayılı görevsizlik kararı bulunduğundan, olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi için dosyanın hüküm kesinleştiğinde Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiş; bu karar, temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mahmut BİLGEN, Ramazan TUNÇ, Habibe ÜNAL, O. Cem ERBÜK, Muhittin KARATOPRAK ve Gürbüz GÜMÜŞAY'ın katılımlarıyla yapılan 3.12.2007 günlü toplantısında; Raportör-Hakim Nurdane TOPUZ'un 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Ayla SONGÖR ile Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulunun 11.7.1988 günlü, E:1988/1, K:1988/1 sayılı İlke Kararında, "2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun bütünüyle incelenip değerlendirilmesinden, bu Kanunun uygulanması yönünden 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, 'ceza uyuşmazlıkları' ibaresinden, savcının ya da şahsi davacının talebi ile başlayan yargılaması sonunda sanığın mahkumiyetine ya da beraatine hükmedilebilecek davalarda, askeri ve adli ceza mahkemeleri arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarının anlaşılması, bunun dışında kalan tüm görev uyuşmazlıklarının 'hukuk uyuşmazlığı' sayılması gerektiği sonucuna varılmaktadır. Uygulanması idari organlara bırakılan cezalar, adli nitelikte olmadığından, bunlar hakkında yapılan itirazlar ya da açılan davalar 'ceza davası' olarak nitelendirilemezler. İdari niteliklerinden dolayı bu davalara ilişkin görev ve hüküm uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesinin Hukuk Bölümünde incelenip çözümlenmesi gerektiği..." açıkça belirtilmiştir. Bu durum göz önüne alındığında, olay bölümünde yazılı başvuru konusu görev uyuşmazlığının Hukuk Bölümünde incelenmesi gerektiği kuşkusuzdur.

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesinde, "Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler. (Değişik:21.1.1982-2592/6 md.)Mahkemenin gerekçeli kararı, dava dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir" denilmiştir. Aynı Yasanın 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesinin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmektedir.

Sulh Ceza Mahkemesince, görevsizlik kararı verilerek, aynı konuda Ankara 8. İdare Mahkemesi'nin 2005/1477-1412 Esas ve Karar sayılı görevsizlik kararı bulunduğundan olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi için dosyanın hüküm kesinleştiğinde Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar verilmiş ise de; İdare Mahkemesi kararı, görevsizlik kararı olmayıp, davacıların, iki ayrı işleme karşı bir dilekçe ile dava açtığı, iptali istenen işlemlerin para cezasına yönelik kısmının adli yargının görev alanına girdiği ve bu nedenle işlemler arasında maddi ve hukuki bağlılık olmadığının anlaşıldığı gerekçesiyle 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendi gereğince bu kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 30 gün içinde aynı Kanunun 5. maddesine uygun şekilde yeniden düzenlenerek ayrı ayrı dava açılmak üzere dilekçenin reddine ilişkindir. Kısacası,

olumsuz görev uyuşmazlığı doğmasına neden olacak şekilde idari yargı yerince verilmiş bir görevsizlik kararı bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen koşulu taşımayan başvurunun, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

SONUÇ: 2247 sayılı Yasa'nın 19.maddesinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca REDDİNE, 03.12.2007 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.